

Folketingets Udenrigsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

6. april 2021

Folketingets Udenrigsudvalg har den 13. januar 2021, efter ønske fra Stén Knuth (V), stillet mig følgende spørgsmål, nr. 113 (Alm. del), som jeg hermed besvarer.

Spørgsmål:

Som opfølgning på samråd den 12. januar 2021 bedes ministeren redegøre for udviklingen i arbejdet med krænkelse af menneskerettigheder i de danske idrætsorganisationer samt FIFA den seneste årrække?

Svar:

Det fremgår af DBUs hjemmeside vedr. VM i Qatar, at "*DBU er ikke enige i beslutningen om at placere VM 2022 i Qatar. Vi har ikke stemt for den, og vi mener, at den er dybt kontroversiel.*" Det bakker jeg op, men vil samtidig gerne understrege, at beslutninger om placering af turneringer er idrætsorganisationernes eget ansvar.

I forhold til det konkrete spørgsmål har Dansk Boldspil Union (DBU) oplyst over for mig:

"For at tage størst muligt medansvar og medvirke til at løse de udfordringer ift. menneskerettigheder og arbejdsforhold mv., som vi desværre ser i Qatar, har DBU siden tildeelingen af 2010 iværksat en række tiltag og initiativer for at lægge et større pres på myndighederne og arrangørerne i Qatar. Disse præsenteres nedenfor.

Samarbejde med Amnesty International

Med Amnesty International som rådgivende og tæt samarbejdspartner, har DBU sat fokus på vigtigheden af at overholde menneskerettigheder i forbindelse med VM i Qatar.

På baggrund af rådgivning fra Amnesty International og ILO (International Labour Organisation), har DBU været et af de nationale fodboldforbund, der aktivt er gået forrest og afkræver, at FIFA og Qatar gør mere for at forbedre forholdene omkring slutrunden.

For selvom der fortsat er kritiske udfordringer i Qatar, så er der ifølge Amnesty International sket forbedringer på følgende områder:

- Reform for afskaffelse af det såkaldte "kafala-system"
- Udrejsetilladelser for alle arbejdere herunder migrantarbejdere, forlænges
- Mulighed for frit at kunne skifte job uden tilladelse fra arbejdsgiver
- Indførelse af minimumsløn for alle arbejdere
- Introduktion af lønsystem, hvor lønudbetalinger til arbejderne bliver elektronisk overvåget

Det vurdering bakkes yderligere op af FN-s arbejdsorganisation (ILO) og organisationers generaldirektør, Guy Ryder, der i august 2020 udtalte:

"By introducing these significant changes, Qatar has delivered on a commitment. One that will give workers more freedom and protection, and employers more choice. We are witnessing what can be achieved when governments, workers and employers work together with the ILO to promote decent work for all."

Gennem tæt dialog og informationsudveksling med Amnesty International og ILO følger DBU løbende om migrantarbejderne får deres løn, om arbejdsgiverne er stoppet med at inddrage deres pas, og om migrantarbejderne kan skifte job, som har været en del af Kafala-lovgivningen. DBU diskutere løbende med Amnesty, om disse lovede reformer nu også finder sted, ligesom vi følger op på forholdene for migrantarbejder på hotellerne og i servicefagene.

Besøg og tilstedeværelse i Qatar

Vi ved fra Amnesty International, fra medierne og fra vores besøg i Qatar i 2016 og 2019, at situationen er meget alvorlig for fx migrantarbejderne. Det påpeger vi over for myndigheder og arrangørerne i Qatar og FIFA, og vi ønsker at fastholde et pres gennem kritisk dialog, så forholdene forbedres. Derfor tager vi debatten åbent med Qatar og FIFA igen og igen. Og vi gør det med fælles nordiske værdier og en fælles kritisk stemme med de øvrige nordiske fodboldforbund.

DBU har sammen med fodboldforbund fra de øvrige nordiske fodboldforbund besøgt Qatar i både 2016 og 2019 for at lægge pres og skabe en kritisk dialog med VM-værterne.

Begge besøg var planlagt i tæt dialog med Amnesty International og den internationale fagbevægelse. På vores besøg har vi ved selvsyn kunne konstatere, at der er rigtig lang vej igen, men at der er sket fremskridt siden tildelingen af værtskaber i 2010. Vi har også set positive reformer, men her er udfordringen fortsat, at myndighederne i Qatar er alt for langsomme til at implementere forbedringerne. For ét er at vedtage nogle regler, noget andet er, at implementeringen og udrulningen ikke er gennemsigtig.

Derfor vil DBU også fortsætte presset med vores nordiske kolleger og planlægger endnu et kritisk besøg i Qatar igen, når verden åbner efter COVID-19. Ligesom DBU kort inden

jul holdt møder med FIFA og de nordiske lande for at drøfte, hvordan vi kan videreføre presset på trods af corona-restriktioner.

Reformer i FIFA

DBU betragter tildelingen som en meget kontroversiel beslutning, fordi Qatar på tidspunktet for tildelingen ikke lever op til en række grundlæggende arbejds- og menneskerettigheder, men også fordi beslutningen skete i en lukket komite i FIFA uden den nødvendige gennemsigtighed omkring stemmeafgivningen.

Derfor er det også en sejr for DBU og FIFA's 211 medlemmer, at alle lande siden har fået mulighed for at stemme om fremtidens VM-værtskaber. Samtidig er det blevet indskrevet som krav for værtskabet post-2022, at de skal overholde arbejdstager- og menneskerettigheder.

Det er meget klart DBU's oplevelse, at beslutningen om at give VM til Qatar satte en kædereaktion af begivenheder i gang, der har været afgørende for en positiv udvikling i FIFA. Det satte gang i udskiftningen på topposter. Her har DBU sammen med de nordiske forbund, været med til at gå forrest og presse på for disse nødvendige reformer i FIFA."

Danmarks Idrætsforbund (DIF) har oplyst, at de støtter op om DBUs aktiviteter i forhold til Qatar og yder økonomisk støtte hertil, således at DBU har mulighed for at føre en kritisk dialog. Ligesom DIF også giver økonomisk støtte til andre specialforbund for at understøtte deres evne til at aktivt at søge internationale indflydelse.

Joy Mogensen